

REFERAT FRA MØTE I TILSYNSUTVALGET

Møtedato: 6.10.2020 Tid: 14.00 – 15.30

Sted: Hjemmetjenesten, Skullerud

Tilstede:

Faste medlemmer:

Knut Elgsaas, leder

Kåre John Andersen, medlem

Meldt forfall

Ann C. Elseth, medlem

Referent: Knut Elgsaas

Hjemmetjenesten

Gunn Elisabeth Hval, seksjonssjef

Karla Larsen, leder av team utvikling

Stina Blåtun, saksbehandler, Omsorg+

Saksliste

1. Orientering om situasjonen i hjemmetjenesten

Ingen smittede blant ansatte og brukere.

Lavt korttids sykefravær.

Det er ledige helgestillinger. I alt 40 ledige deltidstillinger.

Det er vanskelig å rekruttere sykepleiere til deltidstillinger. Dersom det skal bli færre deltidstillinger i helgene, må grunnbemanningen økes.

Ansatte i hjemmetjenesten bruker munnbind når det ikke er mulig å holde avstand til bruker.

De ansatte har ikke på seg munnbind når de kommer inn eller låser seg inn i boligen til en bruker. Før de tar på seg munnbind forteller de hvem de er slik at brukere skal bli engstelige.

I alt bruker hjemmetjenesten et par tusen munnbind om dagen.

det er ikke mangel på munnbind.

2. Oppfølging av referat fra møtet i tilsynsutvalget 18.8.2020

Sak 2 pkt. 4. E-post fra en pårørende om oppfølging av vikarer i hjemmetjenesten

Saken ble lagt fram i eldrerådet, OMK og BU. Tilsynsutvalgets spørsmål om oppfølging av vikarer ble besvart i administrasjonens saksframstilling.

Tilsynsutvalget fikk midt i september en melding fra en annen pårørende som fortalte om en vikar som ikke hadde utført oppdraget han hadde fått. Hans unnskyldning var at han ikke hadde funnet leiligheten til brukeren. Vikaren var observert utenfor døren til leiligheten og hadde stått der og røkt før han gikk sin vei. Hjemmetjenesten ble informert om denne hendelsen.

Vikarene som er omtalt i disse to sakene var engasjert fra et vikarbyrå. Begge viste seg å være uegnet til å utføre oppgaver i hjemmetjenesten. Gunn Hval opplyste at hjemmetjenesten tar kontakt pr. telefon og pr. e-post med vikarbyrået om vikarer som viser seg uegnet i tjenesten.

Når bydelen må engasjere en ekstern vikar kan hjemmetjenesten velge ett av fire vikarbyråer som kommunen har inngått en rammeavtale med. Hjemmetjenesten kan bruke ett annet byrå dersom den har hatt en tidligere avtale med byrådet.

Det er UKE, Utviklings- og kompetanseetaten, som inngår rammeavtalene. Hjemmetjenesten kjente ikke til hvilke krav som der ble stilt til kompetanse, erfaring og egnethet hos de vikarer byråene tilbyr bydelene.

Den beste løsning for hjemmetjenesten er å unngå å bruke eksterne vikarer. Men inntil det er opprettet en egen ressursgruppe med god kapasitet, vil bydelen være avhengig av eksterne vikarer.

Tilsynsutvalget er i august og september blitt kjent med at bydelen har brukt to eksterne vikarer som var uegnet for oppdrag i hjemmetjenesten. Bydelen har også tidligere hatt vikarer som var uegnet i tjenesten.

Tilsynsutvalget foreslår at bydelsutvalget gjør byrådsavdeling EHA og UKE oppmerksomme på problemene hjemmetjenesten og brukerne får når vikarbyråene tilbyr vikarer som ikke oppfyller elementære krav til kompetanse og egnethet.

3. Informasjon om Omsorg+ leiligheter. Se vedlagt e-post 15.9.2020.

Stina Blåtun, saksbehandler for Omsorg+, orienterte om rutine for behandling av søknader om leilighet i Omsorg+-boliger.

I forskrift for Omsorg+ i Oslo står det at:

Målgruppe

Målgruppen for forskriften er eldre over 67 år som har behov for et botilbud med større trygghet, aktivitet og muligheter for sosialt fellesskap.

Funksjonsevne

Søker må på søknadstidspunktet ha en langvarig nedsatt funksjonsevne. Funksjonsevnen må likevel være god nok til at søker, med noe oppfølging, kan mestre å bo i en tilrettelagt bolig, samt delta i aktivitetstilbud og sosiale arenaer.

Nåværende boligforhold

Det må være forhold i eller rundt nåværende bolig som gjør den uegnet for søker.

Prioritering

- a. søkere med nedsatt funksjonsevne pga. fysiske og psykiske forhold.*
- b. søkere med nedsatt funksjonsevne pga. fysiske eller psykiske forhold*
- c. søkere som ønsker å bytte bolig i Omsorg+.*

Administrasjon

Den enkelte bydel har ansvar for å administrere eventuelle ventelister og informere om tilgjengeligheten på boliger i det Omsorg+ bydelen disponerer.

Det er få leiligheter i Omsorg+ i Østensjø. Når en leilighet blir ledig, tildeles den til den søker som har størst behov, ikke den som har stått lengst på listen. Bydelen vet ikke når en leilighet blir ledig. Det er dermed ikke mulig å gi beskjed til dem som har fått et vedtak, når de kan regne med å kunne flytte inn i en Omsorg+-leilighet.

En søker på leilighet i Østensjø kan også søke på leiligheter i andre bydeler. Vedkommende kan da stå på venteliste i flere bydeler. Hver bydel skal foreta sin vurdering av søkeren. Noen

bydeler har i dag for mange på sine ventelister, og tar ikke flere inn på listen selv om en søker oppfyller kravene i forskriften.

Når hver bydel fører egne ventelister, kan det føre til unødige problemer for søker og bydeler. Stina Blåtun nevnte som eksempel en sak der Østensjø hadde ment at søker oppfylte kravene til å få leilighet, mens en annen bydel hadde en annen konklusjon. Årsaken var ulik tolking av forskriftens bestemmelser.

Gjennomsnittlig alder på søkere på venteliste i Østensjø er 84 år. For en del eldre som flytter inn i Omsorg+ viser det seg at det blir det en traumatisk opplevelse å forlate egen bolig der de har bodd i mange år. Det er en konsekvens som kanskje søker, pårørende og hjemmetjenesten ikke hadde forutsett.

Opplysningene om hvordan rutinene for behandling av søknader om leilighet i Omsorg+ og behandling av ventelister fungerer i praksis, viser at de er lite hensiktsmessige for både søkere og bydeler.

Tilsynsutvalget mener det ikke er rasjonelt at hver bydel fører sin venteliste. Det bør være en venteliste for hele Oslo. Den bør administreres av på samme måte som ventelistene for sykehjemsplass, gjerne av Sykehjemsetaten. Det er den bydel der søkeren bor som må vurdere søknaden og som har ansvaret for evt. revurderinger av behov for leilighet i Omsorg+.

Tilsynsutvalget oppfordrer bydelsutvalget å foreslå for byrådsavdeling EHA at det foretas endringer i forskrift for Omsorg+.

Tilsynsutvalget foreslår at søkere som har fått vedtak om leilighet i Omsorg+ i bydelen får en melding fra hjemmetjenesten om at hva det innebærer å stå på venteliste for leilighet. De bør få beskjed om at bydelen disponerer få leiligheter i Omsorg+, og at det ikke er mulig å gi et varsel om når en søker kan forvente å flytte inn i en ledig leilighet. Det bør også opplyses om at det er den søker på ventelisten som har størst behov for leilighet som får tilbudet når en leilighet blir ledig.

4. Evt. spørsmål etter gjennomgang av saker 5.10.2020.

Tilsynsutvalget hadde et møte 5. oktober på Skullerud der utvalget hadde fått til disposisjon et møterom for gjennomgang av saker som gjaldt tildeling av praktisk bistand, jf. vedtak BU-sak 15/20 og som er fulgt opp i en rekke møter med Gunn E. Hval, jf. møtereferater. Utvalget har fått til gjennomsyn 45 saker der det er vedtatt 1,5 timer praktisk bistand til renhold hver tredje uke. Utvalget har også fått alle saker der Fylkesmannen har behandlet klager over avslag på søknader om praktisk bistand i perioden 2015-2018.

Utvalget er ikke ferdig med sin gjennomgang og vil ha flere møter.

5. Statistikk over tilbudet av hjemmetjenester til eldre over 80 år med et omfattende bistanndsbehov.

Vedlagt er en utskrift fra en tabell i Oslo kommunes statistikkbank. Den viser antall brukere av hjemmetjenester over 80 år som har et omfattende bistanndsbehov og samlet antall timer hjemmetjenester denne gruppen mottok pr. uke i årene 2015-2018 i Oslo samlet og pr bydel. Den viser også tall for ASSS-kommunene, de 10 største kommunene i Norge. På grunnlag av

disse tallene er det beregnet antall timer en bruker av hjemmetjenester mottok pr uke. Se merknad nedenunder.

I følge denne utskriften var det pr. 31.12.2018 i alt 98 eldre i Østensjø over 80 år som hadde et omfattende bistandsbehov. De mottok til sammen 724 timer hjemmetjenester pr. uke, eller 7,39 timer hjemmetjenester pr. uke pr. mottaker. Det er nest lavest av alle bydeler, og to timer lavere enn gjennomsnittet for Oslo, og 4,5 timer lavere enn gjennomsnittet for ASSS-kommunene.

Tall for 2019 foreligger ennå ikke. Oslostatistikken opplyser på forespørsel:

"Vi gjør det vi kan for å få publisert tallene i år, men de er dessverre forsinket."

Tilsynsutvalget ber om en forklaring på årsaken til at bydel Østensjø har ligget lavere enn de fleste bydeler og lavere enn gjennomsnittet for Oslo i årene 2015-2018 i antall timer hjemmetjenester til de mest hjelpetrengende eldre i bydelen, nemlig eldre med et omfattende bistandsbehov.

Har bydelen opplysninger om tilbudet av hjemmetjenester til denne gruppen eldre for året 2019?

Merknad

I tabellen i Statistikkbanken er det oversikten over antall timer pr. mottaker pr. uke feil. Oslostatistikken er gjort oppmerksom på feilen.

6. Aktivitetstid.

Det vises til referat fra møte med hjemmetjenesten 2.4.2020, sak 6.

6. Brev fra byrådsavdeling EHA 14.2.2020 vedrørende verbalvedtak i BU 12.12.2019.

Verbalvedtaket lød slik:

"Dersom det tillates av byrådet, skal tjenestene "praktisk bistand" og "aktivitetstid" ses under ett. Vi må unngå at tjenester i hjemmet avslås fordi vi har bundet ressurser til tjenester i utenfor hjemmet - slik "aktivitetstid" kan oppfattes."

Brevet fra byrådsavdelingen viser til verbalvedtaket og avsluttes slik:

"For å vurdere [om] bydelsutvalgets ønske om å se disse tjenestene under ett, bes om nærmere redegjørelse og bakgrunn for vedtaket."

Etter anmodning fra leder av omsorgskomiteen, Bjørn Strøm, har tilsynsutvalget påtatt seg å utarbeide et utkast til redegjørelse og bakgrunn for vedtaket.

Tilsynsutvalget hadde i september begynt arbeidet med utkast til et svar til byrådsavdelingen og hadde fått informasjon fra hjemmetjenesten om bruk og brukere av aktivitetstid.

Da utvalget gikk gjennom byrådets forslag til budsjett for 2021, ble utvalget oppmerksom på at det i en fotnote til tabell 6.18 i kapitlet Helse, eldre og innbyggertjenester, står at øremerking av midler til aktivitetstid er opphevet fra 2021. I samme kapittel står det: *Aktivitetstid er innført i bydelene for at flere kan delta i sosiale aktiviteter og oppleve større frihet i hverdagen. Midler tilsvarende 65 årsverk videreføres i 2021 slik at bydelene kan prøve ut andre måter å organisere og koordinere tilbudet på. Videreutvikling av aktivitetstid skal skje i samarbeid med målgruppene og andre aktuelle samarbeidspartnere.*

Siden midler til aktivitetstid ikke lenger er øremerket, er det ikke behov for å svare på brevet fra byrådsavdelingen 14.2.2020. Bydelsutvalget kan evt. takke byråden for at vedtaket i BU 12.12.2019 er blitt fulgt opp i byrådets forslag til budsjett for 2021.

5. Eventuelt

Rutiner i hjemmetjenesten, jf. referat møte 2.4.2020, sak 8. Rutiner etterspurt av tilsynsutvalget.

Gunn Hval overleverte til tilsynsutvalget ajourførte rutiner for :

- Behandling av søknader om hjemmetjenester.
- Vedtak om praktisk bistand
- Vedtak om hjemmesykepleie
- Revurdering av hjemmesykepleievedtak

Gunn Hval opplyste at hjemmetjenesten vurderte om det ville være mer hensiktsmessig og pedagogisk å utarbeide en veileder for de arbeidsoppgaver som beskrives i rutinene.

Vedlegg: 1. E-post 15.9.2020 til Gunn E. Hval om " Informasjon om Omsorg+-leiligheter

2.Tabell i Statistikkbanken. Oversikt over antall timer hjemmetjenester pr. uke til eldre over 80 år med et omfattende bistandsbehov